

Święte Triduum Paschalne

Pomoce ceremoniarza

Diakonia Liturgiczna Ruchu Światło-Życie
Diecezji zielonogórsko-gorzowskiej

DIAKONIA LITURGICZNA

Ruchu Światło-Życie Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej

AMDG! 2018

Opracowanie: Mateusz Gajdemski, Tomasz Dragańczuk

Korekta: ks. Andrzej Hładki

Skład i opracowanie graficzne: Tomasz Dragańczuk

www.ddl.org.pl

Spis Treści

Wielki Czwartek	3
Msza Wieczerzy Pańskiej	3
Wielki Piątek.....	5
Liturgia Męki Pańskiej.....	5
Niedziela Zmartwychwstania	7
Wigilia Paschalna	7
Procesja rezurekcyjna.....	9
Schematy procesji.....	10

Wielki Czwartek

Msza Wieczery Pańskiej

Przygotować należy:

- Szaty liturgiczne: ornaty, stuły (białe) i alby dla koncelebransów.
- Księgi liturgiczne: Mszał Rzymski, Lekcjonarz, Ewangeliarz, teksty do koncelebry (preferowana I Modlitwa Eucharystyczna – Kanon Rzymski)
- Inne paramenty liturgiczne: Krzyż osłonięty fioletowym lub czerwonym materiałem, 2- 4 świece procesyjne oraz 4 lub 6 świec ołtarzowych, trybularz i łódkę, welon(y), dzwonki, gong, kołatki, kielich z pateną, cyboria z komunikantami (tak by starczyło ich również na Wielki Piątek), minimum 2 hostie, woda i wino.
- Miejsce do obmycia nóg: ławki lub krzesła dla dwunastu mężczyzn, dzbanek z ciepłą wodą, ręcznik.
- Inne: mikrofon bezprzewodowy (przydaje się choćby podczas Modlitwy Eucharystycznej), tekst do modlitwy wiernych dla kapłana

Przykładowy skład asysty liturgicznej:

– Ceremoniarz	– Turyferariusz
– Precentor	– Nawikulariusz
– Precentorka	– Krucyferariusz
– Lektor 1	– Lucyferariusz 1
– Lektor 2	– Lucyferariusz 2
– Ministrant księgi	– Ministranci Ołtarza
– Ministrant mikrofonu	– Chorałiści

Przebieg liturgii:

1. Obrzędy wstępne

W czasie hymny *Gloria* biją wszystkie dzwony, dzwonki oraz organy. Po zakończeniu hymnu milkną aż do Wigilii Paschalnej.

2. Umywanie nóg

Następuje po homilii. Nogi obmywa się dwunastu mężczyznom. Kapłan jeśli trzeba, zdejmuje ornat i obmywa wodą stopy każdego z mężczyzn i wyciera je. W czasie tego obrzędu śpiewa się antyfony podane w mszale lub odpowiednie pieśni, po obmyciu następuje modlitwa powszechna, nie odmawia się Credo.

3. Liturgia eucharystyczna

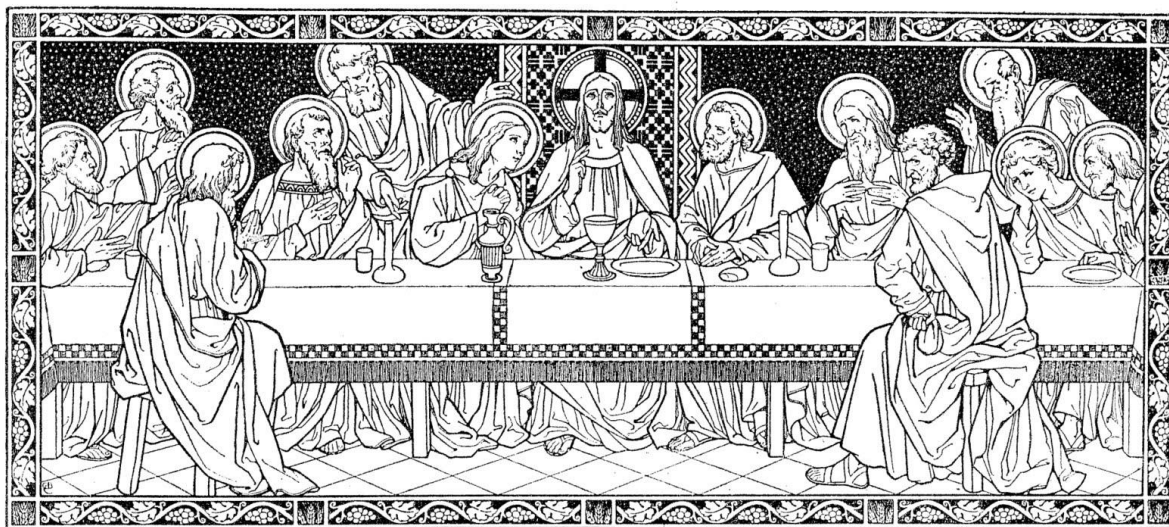
Jeśli używany jest Kanon Rzymski (I Modlitwa Eucharystyczna), odmawia się modlitwę własną, zawartą w formularzu.

4. Przeniesienie do ciemnicy

Po modlitwie po komunii przed ołtarzem okadza się Najświętszy Sakrament potrójnym rzutem, następnie kapłan przenosi cyboria do ciemnicy. W tym czasie śpiewa się hymn „*Sław, języku tajemnicę*”.

Gdy procesja przyjdzie na miejsce przechowania, kapłan stawia puszkę, nakłada kadzidło i klęcząc okadza Najświętszy Sakrament. W tym czasie śpiewa się „*Przed tak wielkim Sakramentem*”. Potem zamyka się tabernakulum. Następuje chwila adoracji w ciszy, po której cała asysta wraz z kapłanami w ciszy udają się do zakrystii.

Po zakończonej liturgii obnaża się ołtarz, i jeśli to możliwe wynosi wszystkie krzyże z kościoła. Krzyże pozostające w kościele należy zasłonić, jeśli nie zrobiono tego w V Niedzielę Wielkiego Postu.

Wielki Piątek

Liturgia Męki Pańskiej

Przygotować należy:

- Szaty liturgiczne: alba oraz szaty mszalne w kolorze czerwonym dla celebransa oraz komże i czerwone stuły dla pozostałych kapłanów.
- Księgi liturgiczne: Mszał Rzymski, Lekcjonarz.
- Inne paramenty liturgiczne: Krzyż osłonięty fioletowym lub czerwonym materiałem przeznaczony do adoracji, krzyż procesyjny, 2- 4 świece procesyjne oraz 4 lub 6 świec ołtarzowych, monstrancję i welon do jej nakrycia, trybularz i łódkę, welon(y), kołatki, ręczniczki do adoracji krzyża
- Ponadto należy zadbać o odpowiednią ilość tekstów do odczytania Męki Pańskiej.
- Miejsce do leżenia krzyżem: koc i poduszka

Przykładowy skład asysty liturgicznej:

– Ceremoniarz	– Turyferariusz
– Precentor	– Nawikulariusz
– Precentorka	– Krucyferariusz
– Lektor 1	– Lucyferariusz 1
– Lektor 2	– Lucyferariusz 2
– Lektorzy Męki Pańskiej	– Ministranci Ołtarza
– Ministrant księgi	– Ministranci posługujący przy Krzyżu
– Ministrant mikrofonu	

Przebieg liturgii:

1. Wejście

Kapłan wraz z usługującymi w ciszy udają się do ołtarza i po oddaniu mu czci modlą się w chwili ciszy, podczas gdy kapłan pada na twarz (prostracja). Podczas wejścia nie niesie się krzyża, świec ani kadzidła.. Jeżeli podczas wejścia przechodzi się obok ciemnicy nie oddaje się żadnego gestu czci Najświętszemu Sakramentowi.

2. Liturgia słowa

Po modlitwie przed ołtarzem posługujący udają się do prezbiterium (nie przyklękając), po czym celebrans odczytuje modlitwę. Po modlitwie następują dwa czytania wraz psalmem i aklamacją przed ewangelią. W czasie ewangelii odczytuje się Mękę Pańską (wg św. Jana), tak jak w czasie Niedzieli Palmowej. Liturgię słowa kończy rozbudowana, śpiewana modlitwa powszechna, którą może poprzedzać homilia.

3. Adoracja krzyża

Po modlitwie powszechnej następuje odsłonięcie krzyża. Następnie wierni i usługujący wraz kapłanami adorują **jeden** krzyż, w tym czasie śpiewa się odpowiednie antyfony i pieśni zawarte w mszale.

4. Komunia święta

Po zakończonej adoracji kapłan w asyście ministrantów ze świecami przenosi Najświętszy Sakrament z Ciemnicy na przygotowany pod koniec Adoracji Krzyża Ołtarz. Odmawia się Modlitwę Pańską oraz *Oto Baranek Boży...*

5. Przeniesienie do grobu

Po modlitwie po komunii przed ołtarzem okadza się Najświętszy Sakrament, następnie kapłani przenoszą monstrancję oraz cyboria do Grobu Pańskiego. Monstrancję okrytą białym welonem wystawia się do adoracji, zaś cyboria chowa się do tabernakulum. W tym czasie śpiewa się pieśń o Męce Pańskiej.

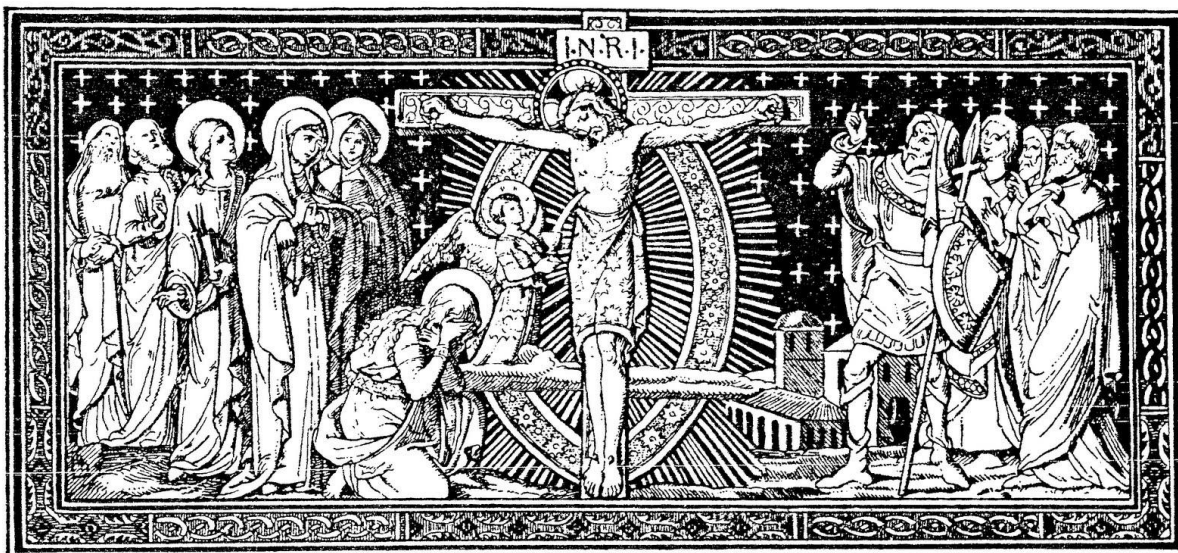
Po okadzeniu (bez zasypania) następuje modlitwa oraz chwila adoracji w ciszy, po której cała asysta wraz z kapłanami w ciszy wracają do zakrystii.

Po zakończeniu liturgii obnaża się ołtarz w prezbiterium.

Należy pamiętać, że:

„Pochodzący z najstarszej tradycji Kościoła porządek Liturgii Męki Pańskiej (liturgia słowa, adoracja Krzyża i komunie Święta) winien być nabożnie i starannie zachowany i nikomu nie wolno go samowolnie zmieniać.”

List okólny o przygotowaniu i obchodzeniu świąt paschalnych z 1988 roku, nr 64

Niedziela Zmartwychwstania

Wigilia Paschalna

Przygotować należy:

- Szaty liturgiczne: ornaty, stuły (białe) i alby dla koncelebransów.
- Księgi liturgiczne: Mszał Rzymski, Lekcjonarz, teksty do koncelebry.
- Inne paramenty liturgiczne: krzyż procesyjny przyozdobiony czerwoną stułą, 2 świece procesyjne oraz 4 lub 6 świec ołtarzowych, trybularz i łódkę, welon(y), dzwonki, gong, kielich z pateną, cyboria z komunikantami, hostia, woda i wino, figurę Zmartwychwstałego, paschał i grona.
- Miejsce do Liturgii Światła: ognisko, świece dla wiernych, źródło światła np. latarka, szczypce do wyciągnięcia węgielków do kadzidła z ogniska, świecę do odpalenia paschału od ogniska, odpowiednie nagłośnienie.
- Ołtarz powinien być przykryty białym obrusem, przy ołtarzu krzyż z czerwoną stułą.
- Miejsce do Liturgii Chrzcielnej: mikrofon bezprzewodowy, kociołek na wodę święconą i miotła, (jeżeli następuje chrzest dzieci: muszelkę, ręczniczek, obrzęd chrztu dzieci, olej krzyżma; jeżeli do tego chrzest dorosłych: obrzęd chrześcijańskiego wtajemniczenia dorosłych).

Przykładowy skład asysty liturgicznej

– Ceremoniarz	– Nawikulariusz
– Precentor	– Krucyferariusz
– Precentorka	– Lucyferariusz 1
– Lektorzy (8)	– Lucyferariusz 2
– Ministrant Księgi	– Ministranci Ołtarza
– Ministrant Mikrofonu	– Chorałści
– Ministrant Paschału	– Ministrant Niosący Figurę
– Turyferariusz	

Bezpośrednio przed rozpoczęciem liturgii:

1. Przygotowanie Ołtarza: Przed liturgią należy nakryć Ołtarz obrusem, ustawić świece, mikrofon oraz przystroić go kwiatami. Z uwagi na to, że wciąż trwa Wielka Sobota, czyli dzień spoczynku Pana w grobie, nie należy robić tego na długo przed rozpoczęciem Wigilii Paschalnej.
2. Zakończenie adoracji: Kapłan ubrany w komżę i stułę intonuje śpiew, a następnie chowa Najświętszy Sakrament do tabernakulum.
3. Przygotowanie Grobu Pańskiego: Po zakończeniu adoracji figurę Chrystusa leżącego w grobie nakrywa się białą zasłoną oraz umieszcza się w Grobie Pańskim figurę Chrystusa Zmartwychwstałego.

4. Wygaszenie wszystkich świateł. Pozostawia się jedynie wieczną lampkę.

Przebieg liturgii:

1. Liturgia świateł

Po przyjściu kapłana wraz z posługującymi, z których jeden niesie zgaszony paschał, kapłan zwraca się do ludu słowami zawartymi w Mszale, a następnie święci ogień oraz przygotowuje i zapala paschał następnie rozpala się kadzidło. Procesja udaje się do ciemnego kościoła, gdzie zatrzymuje się 3 razy w czasie tego kapłan śpiewa *Światło Chrystusa...* Po drugim wezwaniu swoje świece zapalają kolejno: kapłan oraz lud i posługujący, za trzecim razem zapala się wszystkie światła w kościele.

Po dojściu do ołtarza paschał umieszcza się na świeczniku stojącym pośrodku prezbiterium lub przy ambonie. Następnie nakłada się kadzidło, okadza księgę oraz paschał i śpiewa Orędzie wielkanocne.

2. Liturgia słowa

Składa się z dziewięciu czytań (siedem ze Starego Testamentu oraz dwa z Nowego Testamentu [epistoła i Ewangelia]) przeplatanych psalmami oraz modlitwami. Po modlitwie po siódmym czytaniu zapala się świece ołtarzowe i śpiewa hymn Gloria, w czasie, którego podobnie jak w Wielki Czwartek biją wszystkie dzwony i grają organy. Następnie następuje kolekta a po niej epistoła, uroczysty śpiew Alleluja i Ewangelia [nie podchodzą ministranci ze świecami ponieważ przy ambonie jest ustawiony paschał]. Może nastąpić homilia.

3. Liturgia chrzcielna

W zależności od tego czy w czasie liturgii będzie chrzest kapłan zwraca się do wiernych odpowiednimi słowami, po których następuje Litania do Wszystkich Świętych, po czym błogosławi wodę chrzcielną i udziela chrztu. Po tym następuje odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych i pokropienie wiernych.

4. Liturgia eucharystyczna

Przebiega tak jak podczas każdej Mszy. Podczas okadzenia ołtarza **nie okadza się Paschału**

Niedziela Zmartwychwstania

Procesja rezurekcyjna

Przygotować należy:

- Szaty liturgiczne: stuły (białe) i komże dla księży niekoncelebrujących Liturgii Wigilii Paschalnej lub tzw. Mszy Rezurekcyjnej
- Księgi liturgiczne:
- Inne paramenty liturgiczne: krzyż procesyjny przyozdobiony czerwoną stułą, 2 świece procesyjne oraz 4 lub 6 świec ołtarzowych, trybularz i łódkę, welon dzwonki, figurę Zmartwychwstałego.
- Miejsce do Liturgii Światła: ognisko, świece dla wiernych, źródło światła np. latarka, szczypce do wyciągnięcia węgielków do kadzidła z ogniska, świecę do odpalenia paschału od ogniska, odpowiednie nagłośnienie.

Przykładowy skład asysty liturgicznej

– Ceremoniarz	– Lucyferariusz 1
– Turyferariusz	– Lucyferariusz 2
– Nawikulariusz	– Ministranci Ołtarza
– Krucyferariusz	– Ministrant Niosący Figurę

Przebieg procesji po Wigilii Paschalnej:

1. Po komunii kapłani z posługującymi udają się do Grobu Pańskiego, gdzie wystawia się Najświętszy Sakrament.
2. Kapłan poucza wiernych o znaczeniu procesji. Może posłużyć się słowami zawartymi w Mszałe Rzymskim.
3. Kapłan otrzymuje welon bierze monstrancję o wyrusza procesja ze śpiewem *Wesoły nam dzień lub Chrystus zmartwychstan jest*.
4. Po procesji intonuje się hymn *Te Deum* oraz odmawia modlitwę i błogosławi się wiernych Najświętszym Sakramentem.

Przebieg procesji rano:

1. Procesja odbywa się przed pierwszą mszą niedzielną.
2. Kapłan wraz z usługującymi udaje się do Grobu Pańskiego, gdzie następuje krótka adoracja.
3. Dalej wszystko przebiega w taki sam sposób jak wyżej.
4. Po błogosławieństwie następuje Msza niedzielna, w czasie, której opuszcza się akt pokuty.

Schematy procesji

Legenda

N – Nawikulariusz
 T – Turyferariusz
 K – Krucyferariusz
 L1-L4 – Lucyferariusz
 Mo – Ministranci Ołtarza
 L – Lektorzy
 Mk – Ministrant księgi
 Mm – Ministrant mikrofonu
 E – Ewangeliarz
 Kc – Koncelebransi
 Gc – Główny Celebrans
 C – Ceremoniarz
 P – Precentor
 W – Wierni
 Mp – Ministrant paschału
 Mf – Ministrant niosący figurę

Wielki Czwartek

Msza Wieczery Pańskiej

Procesja wejścia

N		T
L1	K	L2
Mo		Mo
Mo		Mo
L		L
L		L
	E	
KC		KC
	GC	
P		C
MK		MM

Wielki Czwartek

Msza Wieczery Pańskiej

Procesja do Ciemnicy

(L1)	K	(L2)
Mo		Mo
Mo		Mo
L		L
L		L
Kc		Kc
N		T
L3		L4
	GC	
P		C

Wielki Piątek

Liturgia Męki Pańskiej

Procesja do Grobu Pańskiego

(L1)	K	(L2)
Mo		Mo
Mo		Mo
L		L
L		L
Kc		Kc
N		T
L3		L4
	GC	
P		C
Mk		Mm

Niedziela Zmartwychstania

Wigilia Paschalna

Procesja do ogniska

M		M
M		M
L		L
L		L
T		N
	Mp	
Kc		Kc
	Gc	
P		C
Mk		Mm

Uwaga! Jest to tylko propozycja.
Zob. CE 345 oraz MR s. 150 rubryka nr 7

Niedziela Zmartwychstania

Wigilia Paschalna

Procesja do kościoła

N		T
	Gc	
P		C
Mk		Mm
Kc		Kc
M		M
M		M
L		L
L		L
W	W	W

Niedziela Zmartwychstania

Procesja Rezurekcyjna

K		Mf
	Sz	
M		M
M		M
L		L
L		L
Kc		Kc
N		T
L1		L2
	Gc	
P		C
W	W	W

